

Information till massmedia

4.11.2008

Bernt Nordmans kommentarer om ALKU

**NATUR
OCH
MILJÖ**
Riksorganisation
för miljövard

Bästa åhörare,

En omvälvande reform av regionalförvaltningen drivs framåt av Finansministeriet under projektnamnet ALKU. Jag vill i dag uttrycka min djupa oro över miljö- och naturskyddets framtid i Finland.

En central utgångspunkt för ALKU är statens så kallade produktivhetsprogram. Det bygger på tanken, att personalen inom den offentliga förvaltningen borde minskas, inte så mycket för att det inte skulle finnas viktiga uppgifter eller att staten inte skulle ha råd med tjänsterna, som för att tillgodose näringslivets behov av akademiskt utbildad arbetskraft.

En tydlig ideologisk målsättning med ALKU är stärkt regionalt beslutsfattande. Regeringen Vanhanen II vill stärka de av kommunerna styrda landskapsförbundens roll i förhållande till de statliga regionala myndigheterna. Mot bakgrund av de senaste decenniernas regionala debatter kring markanvändning och samhällsutveckling vill jag hävda, att det föreligger en uppenbar risk för att miljöansvaret offras, när riktlinjer för regional utveckling stakas ut utan hänsyn till nationella strategier.

Det centrala problemet med ALKU är strävan att försöka försvaga förvaltningens sektorindelning. Nuvarande självständiga sektorenheter i form av bl.a. TE-centraler och miljöcentraler skulle enligt förslaget slås samman till regionala jätteorganisationer. Miljöärenden skulle skötas av en så kallad ELLU, d.v.s. en "Närings-, trafik- och naturtillgångscentral". Principen att medborgare och företag skall betjänas från en enda lucka är måhända vacker, men fungerar dåligt i en verklighet med starka motstridiga intressen.

Miljöskyddet skulle vara en av de stora förlorarna om förslagen godkändes. Risker är uppenbar, att miljöförvaltningens rörelsefrihet kringskärs när verksamheten leds av en högsta chef som samtidigt ansvarar för utveckling av näringslivet, trafiken och naturresursutnyttjande. ALKU-rapporternas påståenden, att miljöministeriet fortsättningsvis skulle kunna styra ELLU-centralernas miljöenheter är inte trovärdiga.

Natur- och miljöskyddslagstiftningen bygger på principen att det allmänna intresset skall försvaras mot det privata intressets exploateringstryck. Även om miljöcentralernas åsikter hittills inte alltid har beaktats när politiska beslut har fattats, har de ändå kunnat ge uttryck för miljöskyddsargument i samhällsdebatten. För genomskinligheten i beslutsfattandet är detta av stor betydelse.

Samhället vinner ingenting på att försöka dölja intressekonflikter bakom dörrarna till stora offentliga organisationer. Det är häpnadsväckande att denna reform drivs framåt i en tid av ökande miljöintresse bland allmänheten. Brådskan i beredningsarbetet kan bara förklaras med att reformens förespråkare vill undvika en bred allmän debatt, som skulle belysa den självständiga miljöförvaltningens många segrar: Hur många fler stenkrossar invid bebyggelse eller naturskyddsområden skulle vi inte ha utan miljöcentralernas agerande? Hur många grundvattenområden skulle vara förstörda av förorenade jordmassor? Hur många värdefulla naturområden skulle i dag vara förstörda om de regionala miljöcentralerna hade varit tvungna att underkasta sig byggföretagens önskemål?

Natur och Miljö och förbundets lokalföreningar har under årens lopp haft många orsaker att skarpt kritisera regionala miljöcentralers beslut och ställningstaganden. Trots detta vill förbundet nu kraftigt försvara miljöcentralernas självständiga ställning. Miljö- och naturskyddet kan inte bli bättre av att man fördunklar sektorstyrningen. Detta gäller såväl på regional som på nationell nivå.

Bernt Nordman

Verksamhetsledare för Natur och Miljö rf

bernt.nordman@naturochmiljo.fi

(09) 6122 2928/ 050 5250348

www.naturochmiljo.fi